

Силабус курсу Соціальний захист громадян

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність – 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
Спеціалізація – 015.39 Цифрові технології
Освітньо-професійна програма:
Професійна освіта (Цифрові технології)

Рік навчання: III, Семестр: VI

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПП

канд. Екон. наук, доцент **Савчук Світлана Василівна**

Контактна інформація

s.savchuk@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

Дисципліна «Соціальний захист громадян» спрямована на формування у студентів цілісної системи теоретичних знань про систему соціального захисту громадян, її правові, економічні та організаційні основи; набуття практичних навичок із вибору оптимальних форм та інструментів соціального захисту для різних верств населення, а також для ухвалення ефективних рішень із врахуванням державних гарантій забезпечення соціальних прав громадян.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
3 / 3	1. Теоретичні засади соціального захисту населення	Розуміти економічну сутність соціального захисту населення, його роль зменшенні соціальної нерівності та бідності населення.. Опанувати принципи здійснення соціального захисту громадян, його основні форми та функції.	Питання, кейси
3 / 3	2. Нормативно-правове забезпечення соціального захисту населення в Україні	Розуміти права людини на соціальний захист, засвоїти зміст та основні статті законодавчих та нормативних актів, що регулюють питання соціального захисту в Україні.	Кейси
3 / 3	3. Державні соціальні допомоги в системі соціального захисту населення	Розуміти роль державних соціальних допомог в системі соціального захисту. Характеризувати види державних соціальних допомог, умови та порядок їх надання.	Кейси
3 / 3	4. Соціальні послуги в системі соціального	Розуміти сутність та роль соціальних послуг у системі соціального захисту населення.	Кейси

	захисту населення	Характеризувати види соціальних послуг, джерела їх фінансування, порядок надання.	
3 / 3	5. Організація захисту соціально вразливих категорій населення.	Знати конституційні гарантії соціального захисту вразливих категорій населення. Розуміти специфіку соціального захисту окремих категорій громадян. Характеризувати форми та механізми соціального захисту вразливих категорій населення.	Кейси
3 / 3	6. Система пенсійного страхування	Розуміти роль пенсійного страхування у системі соціального захисту та соціальної політики. Знати особливості солідарного та накопичувального загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.	Питання
3 / 3	7. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності	Розуміти сутність страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Характеризувати види матеріального забезпечення та соціальних послуг, умови надання та припинення виплати допомоги по тимчасовій непрацездатності.	Кейси
3 / 3	8. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття	Розуміти місце страхування на випадок безробіття у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування. Характеризувати джерела фінансування, види матеріального забезпечення та соціальних послуг, умови та тривалість виплати допомоги по безробіттю.	Питання
3 / 3	9. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасних випадків та професійних захворювань	Розуміти поняття та значення страхування від нещасних випадків та профзахворювань у законодавстві. Характеризувати умови надання та припинення страхових виплат у зв'язку з нещасними випадками та профзахворюваннями.	Кейси
3 / 3	10. Соціальний захист громадян у період надзвичайних ситуацій і воєнного стану	Знати специфіку правового статусу громадян під час НС та воєнного стану, особливості соціального захисту громадян у кризових умовах. Знати основні напрями захисту населення.	Кейси

Літературні джерела

1. Возна Л., Мельник О. Аналіз механізмів соціального захисту в Україні у контексті соціально-економічної нестабільності: державні програми та їх ефективність. *Молодий вчений*. 2024. №6 (130). С. 19-25. DOI:10.32839/2304-5809/2024-6-130-19.
2. Доценко І. Система пенсійного забезпечення в Україні: сучасні тенденції та перспективи розвитку. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, 2025. 338(1). 153-159. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-338-22>.
3. Іванісов О. В. Соціальний захист як інструмент забезпечення соціальної безпеки населення України. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2024. Том 9, № 1. С. 46–50. URL: https://ujae.org.ua/wp-content/uploads/2024/02/ujae_2024_r01_a7.pdf.
4. Івчук Ю. Ю. Соціальний захист окремих категорій громадян в умовах воєнного стану: законодавчі новели та проблемні аспекти. *Актуальні проблеми права: теорія і практика*. 2023. №2 (46). С. 101-111.

5. Кириленко О., Огінська А. Фінансування соціального захисту населення в Україні: тенденції та перспективи. *Інноваційна економіка*. 2018. № 1-2 (73). С. 175-182.
6. Клочко, О., Іонова І. Організаційно-інституційні основи соціального захисту громадян на ринку праці. *Вісник Humanitas*. 2023. №2, С. 204–209, DOI: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2023.2.30>.
7. Коваль С. Л. Система державного соціального страхування: досвід України та Німеччини. *Світ фінансів*. 2018. № 2 (55). С. 67–77.
8. Крушельницька Т. А., Івашов М. Ф. Світові тенденції та національні суперечності державної соціально-економічної політики на прикладі пенсійного забезпечення. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2023. № 1(36). С. 49-57. URL: <https://dspace.dsau.dp.ua/handle/123456789/8115>.
9. Куніцина Н. В. Механізми соціального захисту в Україні та їхня адаптивність до сучасних викликів. *Соціально-економічні проблеми розвитку*. 2023. № 7(28). С. 88–95.
10. Мікуляк К. А., Красноноженко В. О. Вплив війни на реалізацію соціального захисту громадян України. *Modern Economics*. 2023. №42(2023). С. 85-90. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V42\(2023\)-12](https://doi.org/10.31521/modecon.V42(2023)-12).
11. Павлюк Т., Середницька Л. Соціальна підтримка та соціальні послуги внутрішньо переміщеним особам в умовах війни. *Економіка та суспільство*. 2023 (50). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-17>.
12. Павлюк Т., Юрчик І. Система соціального захисту найбільш вразливих верств населення в Україні. *Економіка та суспільство*. 2022. (39). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-63>.
13. Петрушка О. В. Іноземний досвід фінансового забезпечення громадян на випадок безробіття. *Економіка. Фінанси. Право*. 2020. №10. С. 23-26. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/41729>.
14. Петрушка О. В. Модернізація системи формування і використання фінансових ресурсів пенсійного страхування в Україні. *Економіка. Фінанси. Право*. 2021. № 10. С.23-33. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/45127>.
15. Петрушка О. В., Сидор І. П. Корпоративні та індивідуальні пенсійні програми: особливості практичної реалізації. *Регіональна економіка та управління*. 2019. № 3 (25). С. 47-50. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/37334>.
16. Петрушка О. В., Сидор І. П. Розподільні та накопичувальні пенсійні системи: азіатський досвід та висновки для України. *Інфраструктура ринку*. 2019. Випуск 35. С. 405-410. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/37336>.
17. Про організацію надання соціальних послуг: Постанова Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 р. № 587. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/587-2020-%D0%BF>
18. Про соціальний захист та підтримку дітей, які постраждали внаслідок збройної агресії РФ, та внесення змін до деяких законодавчих актів: Закон України від 08.10.2024 №3999-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/3999-20?utm_source=chatgpt.com#Text.
19. Сидор І. П. Державне пенсійне страхування в Україні: сучасні тенденції та виклики. *Вісник соціально-економічних досліджень*: зб. наук. праць: Одеський національний економічний університет. 2018. №2 (66). С. 210-222. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/52384>.
20. Сидор І., Денисюк Т. Державне пенсійне страхування в Україні: виклики сучасності та напрями реформування. *Світ фінансів*. 2022. №1. С. 22-35. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/49101>.
21. Урба С. Державна політика соціального захисту населення в системі економічної безпеки України. *Економіка та суспільство*. 2023. (53). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-37>.
22. Фротер О. С., Тупчій О. С., Сидоренко О. С. Соціальна політика держави в умовах децентралізації та воєнного стану. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2025. (19). DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15862865>.
23. Чеберяко О.В., Варналій З.С., Медведкова Н.С. Інституційно-правове та фінансово-економічне забезпечення соціальної безпеки людини в умовах війни. *Науковий вісник Одеського*

національного економічного університету. 2023. № 10. С. 37–52. URL: <http://n-visnik.oneu.edu.ua/collections/2023/311/pdf/37-52.pdf>.

24. Черенько Л. Націленість соціальних програм на вразливі групи населення: сталі тенденції та повоснні перспективи. *Демографія та соціальна економіка*. 2023. №1 (51). С. 73-95. URL: <https://ojs.dse.org.ua/index.php/dse/article/view/133/108>.

25. Чеберяко О., Лещенко І. Особливості фінансування соціального захисту та соціального забезпечення в умовах воєнного стану. *Світ фінансів*. 2024. №1 (78). С. 98-110. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1675/1686>.

26. Шпортьук Н. Л. Пріоритетні напрями державної соціальної політики та перспективи її подальшого розвитку. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 2. С. 93-98. URL: <https://dspace.dsau.dp.ua/handle/123456789/8015>.

27. Chisty M. A., Dola S. E. A., Khan N. A., Rahman M. M. Intersectionality, vul nera bility and resilience: why it is important to review the diversifications within groups at risk to achieve a resilient community. *Continuity & Resilience Review*. 2021. Vol. 3. No. 2. P. 119—131. DOI: <https://doi.org/10.1108/CRR-03-2021-0007>

28. European Commission. *European Pillar of Social Rights: Action Plan (2021–2024)*. Brussels: European Commission, 2024. URL: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/economy-works-people/jobs-growth-and-investment/european-pillar-social-rights_en.

29. International Labour Organization. *World Social Protection Report 2024–26: Universal Social Protection for a Just Transition and Climate Action*. Geneva: ILO, 2024. URL: https://www.ilo.org/global/publications/books/WCMS_909171/lang--en/index.htm.

30. International Monetary Fund (IMF). *Digital Money and Cross-Border Payments: New Frontiers for Global Finance*. Washington, D.C.: IMF, 2023. 98 p. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/fintech-notes/Issues/2023/09/12/Digital-Money-and-Cross-Border-Payment>.

31. Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). *Social Expenditure Database (SOCX)*. Paris: OECD, 2023. URL: https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=SOCX_AGG.

32. World Bank. *Charting a Course Towards Universal Social Protection: Resilience, Equity, and Opportunity for All (SPJ Compass)*. Washington, D.C.: World Bank, 2022. URL: <https://www.worldbank.org/en/topic/socialprotection>

Політика щодо оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим, пропуски практичних занять відпрацьовуються. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Політика щодо визнання результатів навчання

Відповідно до «Положення про визнання в Західноукраїнському національному університеті результатів попереднього навчання»

(https://www.wunu.edu.ua/pdf/pologenya/Polozhennya_ruzult_poper_navch.pdf)

здобувачам вищої освіти може бути зараховано результати навчання (неформальної /

інформальної освіти, академічної мобільності тощо) на підставі підтвердних документів (сертифікати, довідки, документи про підвищення кваліфікації тощо). Рішення про зарахування здобувачу результатів (певного освітнього компонента в цілому, або ж окремого виду навчальної роботи за таким освітнім компонентом) приймається уповноваженою Комісією з визнання результатів навчання за процедурою, визначеною вищезазначеним положенням.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	20%	20%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота
Оцінка визначається як середнє арифметичне за поточне оцінювання по темах 1-4 – min 4 оцінки	Підсумкова робота по 1 змістовному модулі	Оцінка визначається як середнє арифметичне за поточне оцінювання по темах 5-10 – min 4 оцінки	Підсумкова робота по 2 змістовному модулі	Оцінка за виконане завдання під час тренінгу	Оцінка за презентацію есе на задану тематику.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)